

שמעתאו פרק כג

ששקר העיד סעד וחי סים לא עקחם לקידושין . אלא כשהיה הדבר עומד כמו שהיה בהעדאם סעד, אכל כשיתברר סדבר לא שקרום לקידושין

וסויל סולד ממזר וחייבת קרבן: ובשימת הרמב"ם נחלקו הפוסקים אם דעתו לותר דע"א מהימן במיחה מן כתורה ומשום מלחא דעבידא לגעיי לא משקרי אינשי , ועיין בחשובת סריב"ש סי' קצ"ס' וסי' קפ"ח וקפ"ב, ומוסרי"ק שורש ל"ב כמב ח"ל , דפשיטא בטניותינו אין לנו לסקל משום טבונה אלא במקום שהקילו חכמים כגון בעדות חשם שכם היה כח בידם להקל, או משום דכל כמקדש אדעתא דרבנן מקדש כמ"ש סרשב"א, או משום דים כה ביד הכמים לעקור דבר מן התורכ כו' כדפי' חום' או משום דאפי' מדאורייתא נאמן ע"א כיון שסדבר עשוי לסגלות כדמשמע מתוך דברי רבינו משם, ואף גם זאת אי לא מטעמא משום חומר שהחמרת עליה בסופה לא סיינו מתירים משום עבונם כדמוכה ר'פ בחשם רבה דף פיח דגרם שם א"ר זירא מתוך מומל שהחמרת בסופה כו' ופריך לא לחמור ולא ליקול , ומשני משום עגונם אקילו בם רבק . משמע להדיה דהי להו משום מתוך חומר כד" לא היינו מקילים משום שגונה דלא הדר בים ר' זירא , מדלא קאמר אלא משום עגונם , ובשום ספר לא גרס אלא עכ"ל ע"ם, וביאור דבריו קייבוא לן ע'ה במיתה מסימן, וטעמה כתבו ליישב דלה חיקבי לשימת הסוברים דע"ה מהימן כתום׳ דאינו אלא מדרבון, ואע"ג במיתה מן התורה משום מלחא דעביד׳ נגלויי כו', לזה מפרש דנהי דמן התורה נאמן אפ"ה סים ראוי לחכמים לכחמיר משום חומר דא"א , אלא משום עגונה ומסוך תומר כו' ודייקא ומנסבא העמידו של דין תורה , וכ"כ הרישב"א בחידושיו בשישת כסוברין דמן כתורם מסימן, דסא דאמרו משום ענוכה אקינו בה רבנן היים במה שלא החמירו בה משום חומרא דא"א יוסב

משל תורה ע"ם: ובשרית נודע ביכודה סי' לינ סוכיה דעים מהימן מן כתורה, מהא דאמת בפ' שבועת העדות אמר רב פפא הכל מודים בע"ה במיסה , וחיקשי הא דהגן שבועת העדות אינו נוסג אלא באנשים ולא בנשים, וכא DEDGE

למר נשמאם ועד אומר לא נשמאם אין השמי מעיד בסכרתה אלא מעיד בהכחשה לומר לראשון בפרך לא נעמאה ובכה"ג אין השני נאמן וכת"ם בפי"ע ע"ם:

נראם ראי׳ דמסימן ע'א למסר בספק טומאה ברה"י מהא דתון בסהרות פים עד אומר נעמא ועד אומר לא נעמא שנים אומרים נטמא ושנים אומרים לא נסמא ברה"י סמא ברה'ר טהור, והמם ע"כ מיירי דכבר וסתפה הספק ברה"י או ברה"ר אם ועמא או לה, דליכה למימר דהס׳ נחהוה עפ"י העדים, א"כ בעד אומר נשמא ועד אומר לא נשמא אמאי טמא הא אין ע'א מסימן היכא דאתחזק התירא ואפי׳ לדעת הפוסקים דמהימן אפר אתחזק החירא עכ"פ סיכא דבאו בבת אחת הו"ל ע"א בהכחשה ולאו כלום הוא ואמאי שמא ברה"י , מ"כ מיירי דכבר נסתפק אם נעמא , ומשמע דוקה משום שהומר עד נטמח הא אי לאו עד שחומר נטמח היה נחמן ע"ח לומר לח נטמח בספק טומאה ברה"י ודוק:

שמעתא ז

בו יבואר דיני ע'א כמיתה ודיני מסלת ודיני סימנין ומכ"ע בגופו ובכליו

דאין כח ביד הכמים לעקור דבר מן החורם וא"כ למה אמרו בש"ם משום עגונה ומשום חומר בקום ועשה מ'מ כיון שדומה הדבר הגון להאמין משום הזקת דייקא ומנסבא , ומתוך חומר שבחמרת עליה בכופה ובדבר שיש קלת טעם וסמך לא חשיב שוקר דבר מן התורה ע"ש בתום' ר"פ החשה רבה , ושיעת רש"י בשבת דף קת"ה דאקילו בה רבה משום שגונה, וכל דמקדם ארעתא דרבון מקדם ואפקעינהו רבון לקידושי מיניה ע"ם, ומיהו לכ"ע אם באו עדים אח"כ שכוח הי חייבם קרבן , וכמבותר בש"ם פ׳ התשה רבה דף ל"ב ליתי' למתני' מדתני בי' מדרשח ש"ם, ולא אמרינן הא כבר עקרוה רבון לקידושין מינים משום דלא פקרום אלא משום דראו חכמים לסאמין לעד שאומר מת , אבל כל שנתברר בודאי

הוקח בעדות דבר ז לזה כשנים הבל ביון שלא כאמימסו וכחשי כוי סכחשם מדברי הפוסקים : כמו הראשון כיון ה ספק חלב ספק שומן , והובא לעיל ריך הריטב"א לומר דבעי שנים והאמים לחלק אלא משום ליכו כאמן:

ני סוטה ראוי לומר

המשון דום שאומר שבערוה כיון דלח ם לעיל פ"ג , לוה דבעי שנים וה'כ , כשמחם כשנים דלא אתחוק דכר וו אלא בתורת ע"א זתחות דבר שבערום דבר שבערום כמו בעי שכים וכיון קום שנים אין כשני ד שנים , ובנימוקי א לגבי סועה ע"ם: שחומר לא נטמאת בודתי לח נטמחת כי תני סתם אחד לא נעמאת סיתם אומרים עהור' היא, מאת סיינו בפניך לפ פנינו ובפניך לח סים: ז"כ עומחה בחותם וא דשותה וכדפירש"י על מסרם אלא באיסורין נמי עד זכח לסכחיםו חח"כ לרחשון וע"ח דנחמן על היסור חו על אבל לסכחים אימ ינו כגרה , וה"כ עד רופב